

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

15. An Superior, vel quivis alias possit negare suffragium illi, cuius
defectus scit solum per confessionem, quando suffragetur secreto, ubi
multa de Sigillo Confessionis? Primò, non licere ob ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

Tractatus Octauus

430

quam inchoatio, vel tanquam consummatio, posita enim casum reservatione, confessio hoc, vel simili modo debet perfici, & Christus non videtur absque tali onere dedisse Superioribus potestatem causas suo iudicio referuandi; nam cum sit onerosum pro casibus reservatis debere Superiore adire, nisi is eadem lege obligaretur, qua Confessarij, confessio redderetur valde odiosa. Similiter inferior pertens veniam absoluendi a casu reservato, nullo modo potest personam aperire, vel casum ita explicare, ut ea venire possit in notitiam Superioris, nec Superior potest curiose inquirere cum periculo veniendo in notitiam personae, inferior etiam ad id tenetur, dicit Superior veniam non cedat. Hoc ille, & ego, nec alter sentiendum puto.

RESOL. XIV.

An sit contra sigillum confessionis, si Superior eius domus dicat Generali, vel Provinciali in ea domo sepe postulari potestatem absoluendi a peccatis referuatis? Ex part. 5. tractat. 11. Resolut. 45.

§. 1. **H**oc dubium mouet & resolut Turrianus de panit. quaf. 1. artie. 2. dissp. 33. dub. 1. vbi sic sit: Difficilis est id de quo non semel interrogatum sum, an sit contra sigillum, si Superior immediatus alicuius domus religiose manifestet Provinciali in ea domo, aut collegio, sepe postulari facultatem ad absoluendum a referuatis, & videri posset alicui hoc non esse contra sigillum, cum non explicetur peculiare peccatum alicuius subditi. Mihi tamen semper visum est hoc esse iniustum, scilicet ignorantia, quia vel hoc sit ut Provincialis habeat notitiam aliquam in ordine ad gubernationem subditorum; vel non sit hoc sine: si non hoc sine, manifestatio est plane inutilis, & imprudens contra bonam existimationem eius communis: si vero sit in ordine ad gubernationem, plane est periculum ne ex illa notitia & ex aliis circumstantiis, vel certe cognoscatur peccatum aliquod subditi, vel falso Provincialis sinistram cognoscet alicuius opinionem. Hoc Turrianus, cui ego libenter adhæreo.

RESOL. XV.

An Superior, vel quisvis alius possit negare suffragium illi, cuius defectus scit solum per confessionem, quando suffragatur secreto, vbi multa de sigillo confessionis?

Primo, non licere ob notitiam confessionis priuare subditos Officij amouibilibus.
Secundo, non posse Confessarium dicere Praetoribus urbibus, aut Inquisitoribus, vt diligentius innigilent.
Tertio, quod non potest licite Prelatus, seu quisvis alius vii notitia confessionis complicitis alicuius delicti, vt sicut vigilantes circa alios nec potest dicere, ut solito diligentius innigilent, vt eos in delicto comprehendant, & sic in similibus. Ex part. 3. tractat. 4. Rel. 76.

Suf. hoc in
Res. seq. & si-
gnanter in
pauma post
teq. & sup. in
Res. 9. § No-
tandiss. & seq.
& sig. acer in
§. vlt. ad lin-
& verl. vei-
cuilbet ne-
gate.

§. 1. **A**ffirmatiū respondet Portel, in dubiis Regularium, verb. Electio, n. 9. Castellinus de elect. c. 5. num. 103. Valq. in 3. part. 10. 4. 9. 93. art. 4. dub. 8. n. 7. Nugnus in addit. ad 3. part. q. 1. 1. art. 1. dif- fice. 1. ad 6. & ad 7. vgl. q. Gutierrez de matrim. c. 60. n. 10. Henr. lib. 3. de panit. c. 23. n. 6. Nauarrus in c. Sacerdos, de panit. dist. 6. n. 147. & alij, quos citat Sanchez, & Fagund. vbi infra. Et ita mordicus aliqui

sustinent hanc sententiam, vt doceant teneri id effe- cere in conscientia, & rationem omnium horum ad- ducent, quia Sacerdos ex vi sigilli tenebat accepta in confessione secreta servare, sed Superior, vel alii quando denegat suffragium in Capitulo, nemini re- velat peccata in confessione accepta: ergo. Deinde, Sacerdos per confessionem alterius non priuat in effe- re suo, sed si ipse talem confessionem non audiuerit, posset huiusmodi suffragium denegare. Ergo, &c. Et hanc sententiam veram esse, quando suffragium ita caute denegetur, vt penitentis nullam de hoc facto possit habere suspicionem, docent multi, & nouissimi Villalobos in summa tom. 1. tract. 9. diff. 6. 75. n. 4. vbi sic affirmit: Tambien digo que serialicito no dar el re- fer. q. que al que sabe por la confession que es inadigno, con que fuesse con tanta cautela, que no pudiere el ni nadie caer en ello, y en cosas, que el penitente no tiene aquido derecho.

2. Sed haec opinio opus est, vt non doceatur, nec in practicam adducatur, vt pote periculosa, & nociva honori, ac religione Sacramenti, & ideo contraria sustinendam esse puto, quam Claudius Aquaviva precepit a Superioribus obseruari, a Professoribus So- cietatis Iesu publice, & priuatim doceri, & ita etiam docent nouissimi Laym. in Theol. mor. lib. 4. tr. 6. c. 15. n. 2. Fagund. pr. ac. 2. lib. 6. c. 3. n. 1. & seq. Beia part. 3. eas. 1. c. Coninch de Sacram. disp. 9. dub. 4. n. 64. Del- rius in disquis. lib. 1. sect. 2. Bañez in 2. 2. 9. 3. art. 8. Malderus tr. de sigillo, c. 1. 4. vbi docet nullo vinculo casu, etiam quando id nemo rescivisset Confessarium fecisse, licere vti scientia confessionis in electione, & omnino in omnibus, quia penitentem grauit. Quia etiam in particulari hic, & nunc ignoretur ex qua scientia agat Confessarius, retrahit tamen infirmos a confessione, si nouerint fieri posse, vt occasione confessionis non eligantur, sed puniantur inviti. Dico infirmos, quia puto in favorem confessionis non tantum consideranda esse incommoda respectu illorum, qui iusta causa a confessione alienarentur, sed etiam re- spectu illorum infirmorum qui reformidarent eandem confessionem, si contra se eius licet vti scientia tanquam odiosa; ideoque ab ea auerterentur, non quidem omnino immetit, sed ex fragilitate quadam humana: homines enim infirmi magis alicuius sunt ad confessionem, eaque magis indigent, quam perfe- ctiores. Hac quidem procedunt, quando non pos- sunt alia cause praetexi prætereundi indignum, quia si allegari possit defectus atatis, scientia, aut aliquod eiusmodi, non dubium est, quin Confessarius possit illis allegatis, præterire eum, quem ex confessione secreto nout indignum. Ita Malderus.

3. Igitur etiam ponamus confitentem nullo omni- no indicio asequi posse, suffragium verbi gratia, in electione occulta sibi a Confessario proper confessionis notitiam denegatum suffit; tamen si haec nimur sciendi penitentes, se ob peccatorum suorum confessionem impediri posse a consequendis officiis, ac honoribus, abhorrescant a confessione iis praesertim facienda, quos vel leviter suscipiant aliquando sibi prodeffit, vel obesse posse, vt cum vocalibus, cum Magistro. Notipitorem, cum Pra- positio, &c. Et ideo non possum hic non apponere verba Fagundez, vbi supra, numero secundo, ita afferunt. Potissima ratio, ob quam sacramen- tale sigillum tam inviolabilitate obligat, vt nullo modo eius notitia ad notitiam fori extermi, & exter- norum actuum deducatur, est, ne hoc diu- num Sacramentum quod a Christo Domino in fal- tem animarum institutum est, redatur hominibus formidabile, & ideo fugendum est omnino, quid illud onerosum, ac odiosum potest reddere. At nihil magis odiosum illud potest reddere hominibus, quam

RESOL. XVI.

An in aliquo casu Confessarius licet posse vti notitia parta ex confessione?

Et pro praxi huius questionis ex eius doctrina cursum inferunt septem casus in §. primo huius Resolutionis.

Et adhuc situr, quod si Confessarius sciat in confessione parari sibi insidias à Petro, ut illum interficiat, licet tamen non exire de domo, aut si exeat, intus armis ad defensionem solam instruā.

Similiter, si scirem Petrum non esse Sacerdotem verum, sed fictum, possem quaesito bono titulo, non illi deinceps, sed alteri confiteri, & sic de aliis similibus.

Et an ex Decreto Clem. VIII. Superior pro nullo Religionis bono possit se in suo regimine dirigere ex notitia habita in confessione; quod Decretem non continet solam directionem, sed preceptum & ideo obligat sub mortali? Ex part. 5. tr. 11. Ref. 3.

S. I. *A* Ffirmatiū respondet Tannerus tom. 6. disp. 6. 9. dub. 6. num. 140. Ochagavia de Sacram. tract. 3. de sigillo, 9. 7. num. 2. & alij, quos adducit Fagundez pr. 2. lib. 6. cap. 2. num. 2. & Sanchez de marim, tom. 1. lib. 3. disp. 6. num. 2. maximē in rebus gratuitis. Probat hæc opinio, quia si Confessarius non audiuerit confessionem, irrationaliter conqueretur peccantem, si, v. g. ei negasset suffragium omnino gratuitum, liberum, ergo audita confessione, irrationaliter erit querela, & suspicio de ne-
gatione ob crimen confessum, & irrationaliter vlt. ad lin. 6.

*Sup. hoc & alii que in hoc §. inferuntur in Ref. p̄c̄rēta per iorā, & in Ref. seq. & vide etiam supra ex Ref. 9. §. Norandum, & si-
etiam retraheretur quisque à confessione. Secundū, quia aliqui daretur occasio indignis videnti caute-
lis iniustis, vt elegant, vel conferuentur in officiis ad nutum amouibilis, & plerumque non sine magna iniuria Sacramenti, faciendo feliciter confes-
sionem sua indignitatim cum electoribus, vel su-
perioribus. Vnde ex his dicti Doctores inferunt pri-
mo Confessarium, qui in confessione nouit proditionem, posse monere ad diligentem custodiā ciuitatis. Secundū, posse dimittere famulum, quem ex sola confessione nouit furem, vel posse res suas me-
liorē custodire. Tertiū Prædicatorum posse inuehi in grauia peccata. Quartū Episcopum posse dimissio-
rias negare, vel non conferre beneficium ei, quem nouit ex confessione indignum. Quintū posse occul-
tum suffragium negare indigno. Sextū posse moneri alium, cui paratum malum, vt tali loco & tempore sibi caueat. Septimū Prælatum posse ex notitia in confessione parta amouere ab officio ad nutum amo-
ubilis eum, quem nouit sele male gerere, non admittere ad officia eum, qui putatur nocturus, negare licentiam exundi ex domo, posse erigere murum monasterij, & similia.*

2. Sed profus contraria sententiam tenendam esse puto, non solum in casibus, in quibus pericu-
lum effet proditionis sigilli, vt fatentur Autores contraria sententia, sed etiam in his, in quibus id es-
set confusione ac pudori pœnitenti, & ita hanc sen-
tentiam docet Fagundez & Sanchez vbi supr. a, quibus
ego addo Faustum de penit. lib. 7. q. 45. Bañez in 2.2.
quest. 3. 3. art. 8. Suarez in 3. part. tom. 4. disp. 3. 3. sect. 7.
num. 4. Moscofo in summ. tract. 7. cap. 15. num. 4. Pra-
positum in 3. part. quest. 11. de sigillo, dub. 7. num.
5. 2. Valentian. 10. 4. disp. 7. quest. 13. punct. 3. Granado
de Sacram. in 3. part. cont. 7. tract. 1. 1. disp. 8. n. 5. Omu-
phrium opus. de sigillo, sect. 2. q. 2. dub. 2. & alios. Et
probatur hæc opinio validissimis rationibus Pri-
mo, quia potissima ratio, ob quam sacramentale si-
gillum